

ks. Stanisław Haręzga

Śp. ks. prof. dr hab. Stanisław Potocki (1928-2004)

W Przemyślu 11 października 2004 zmarł ks. prof. dr hab. Stanisław Potocki. W ciągu całego swego życia i ponad pięćdziesięciu lat kapłaństwa był na stałe związany z archidiecezją przemyską. Urodził się 13 stycznia 1928 w Raniszowie (województwo rzeszowskie) jako syn Marcina i Marii z domu Wiącek. Lata dziecięce przeżył w miejscowości rodzinnej, gdzie zdobył podstawowe wykształcenie. Po trzech latach nauki gimnazjalnej w Kolbuszowej zdał maturę w Przemyślu i uzyskał świadectwo dojrzałości w roku 1947. Zaraz po maturze, idąc za głosem powołania, wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego w Przemyślu. Po ukończeniu studiów filozoficzno-teologicznych, w czasie których był jednym z najzdolniejszych kleryków, 22 czerwca 1952 otrzymał święcenia kapłańskie w przemyskiej bazylice katedralnej. Ks. Potocki jako neoprezbiter, zaledwie po dwóch miesiącach pracy wikariuszowskiej w Nisku, został skierowany przez bpa Franciszka Bardę na studia specjalistyczne z zakresu Pisma Świętego na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. W roku 1955 po obronie rozprawy naukowej *Grzech w pismach proroków sprzed niewoli babilońskiej* napisanej pod kierunkiem ks. prof. dr. hab. Stanisława Łacha otrzymał tytuł doktora z teologii biblijnej. Po ukończeniu studiów ks. dr Potocki pracował kolejno po roku jako wikariusz w parafii Nisko, Jarosław (fara) i Przemyśl (katedra). Następnie przez rok był katechetą w Liceum Pedagogicznym w Przemyślu.

1 października 1960 ks. dr Stanisław Potocki został mianowany wykładowcą Pisma Świętego w Diecezjalnym Instytucie Teologicznym w Przemyślu. W roku akademickim 1963/1964 kontynuował studia w Papieskim Instytucie Biblijnym w Rzymie, uzyskując licencjat nauk biblijnych za pracę *Skład socjalny Judejczyków wracających z niewoli babilońskiej na podstawie Księgi Ezdrasza 2, 1-70*. Po powrocie do Przemyśla podjął dotychczasowe wykłady, by od 1967 r. przejąć całość wykładów ze Starego Testamentu. W roku 1972 habilitował się na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim na podstawie rozprawy *Struktura literacka Księgi Przysłów 1-9*. Po habilitacji w latach 1972-1976 był rektorem Wyższego Seminarium Duchownego w Przemyślu. Od października 1985 roku rozpoczął pracę naukowo-dydaktyczną na Wydziale

Teologicznym KUL, najpierw w charakterze docenta, a od 22 lutego 1992 jako profesor nadzwyczajny. Ks. prof. Stanisław Potocki pracował na KUL-u do końca września 1993 roku. Od tego roku podjął wykłady w Wyższym Seminarium Duchownym w Rzeszowie, które podobnie jak te w Przemyślu, kontynuował do końca roku akademickiego 2003/2004.

Na szczególny dar kapłańskiego życia i posługi śp. ks. prof. Potockiego składa się jego służba słowu Bożemu. Można powiedzieć, że to było jego powołanie w kapłańskim powołaniu, które pełnił z wielką gorliwością i oddaniem. Wytrwale i z miłością trwał u źródła Bożego życia, by obficie czerpać z niego dla dobra Kościoła. Jego szczególnym zainteresowaniem cieszyła się zawsze biblijna literatura mądrościowa. Jako tłumacz, komentator i autor wprowadzeń do ksiąg mądrościowych Starego Testamentu ks. prof. Stanisław Potocki na trwałe wpisał się w dzieje polskiej bibliistyki. Jego publikacje nie dotyczyły jednak wyłącznie specjalistycznych studiów z zakresu egzegezy i teologii biblijnej. Profesor był znanym popularyzatorem Biblii i wielkim entuzjastą odnowy biblijnej w Kościele po II Soborze Watykańskim. Bardziej od twórczości pisarskiej cenił sobie bezpośredni, duszpasterski kontakt ze słuchaczami. Przeprowadził więc niezliczoną ilość wykładów, kursów biblijnych, konferencji, dni skupienia; wygłosił wiele homilii i rekolekcji dla kapłanów, sióstr zakonnych i osób świeckich. Tajemnica niezwykłego oddziaływania ks. prof. Potockiego leżała nie tylko w jego wielkiej kompetencji naukowej, osobowości i talencie pedagogicznym, ale w wielkiej i autentycznej miłości do słowa Bożego. To mądrość Boża kierowała jego krokami, objawiała się mu za cenę ofiarnej, wnikliwej pracy egzegety i teologa. Tę Bożą mądrość jego studenci i słuchacze najbardziej sobie cenili.

Zmarły Ksiądz Profesor do końca swych dni trwał u źródeł Bożej mądrości, by zgłębiać słowo Boże i przekazywać w różnej formie innym. Ale jest to tylko pół prawdy o życiu tego wielkiego biblisty. Druga połowa, a może zdecydowana większość, to prawda o jego życiu, które było wypełnianiem słowa Bożego, zachowywaniem słowa i uczeniem tego innych. Profesor głęboko wierzył w słowo Boże, nie tylko o nim mówił i pisał, ale starał się nim żyć na co dzień. Jego życie było przejrzyste, czyste w swym oddaniu dla Chrystusa. Wystarczyło spojrzeć na jego sposób bycia, korzystania z dóbr materialnych, by można było przekonać się do jego ubóstwa. Wewnętrzna głębia tego ubóstwa ujawniała się w jego życzliwym odnoszeniu się do ludzi i w wierności zawartym przyjaźniom. Ksiądz Profesor miał szczególną słabość do ludzi pokrzywdzonych, biednych, duchowo poranionych; zawsze brał ich w obronę i im pomagał. Oddany prawdzie słowa Bożego chciał je zawsze pełnić w duchu posłuszeństwa. Kto wie, może ono kosztowało go najwięcej, ale pomagało mu w umieraniu dla siebie, ziemskich zaszczytów

czy doczesnej kariery. Posłuszeństwo traktował zawsze jako odpowiedzialność za Kościół, za życie w prawdzie.

Ostatni odcinek życia ks. Stanisława Potockiego naznaczony był wielkim cierpieniem, podjętym z wiarą i gotowością do wypełnienia woli Bożej do końca. Dzielnie zmagał się z chorobą i pracował niemal do końca życia. Uroczystości pogrzebowe odbyły się 11 i 12 października 2004 w Przemyślu i w Raniżowie, gdzie zmarły spoczął w grobowcu rodzinnym na miejscowym cmentarzu. Wielkiego, charyzmatycznego „sługę Słowa” żegnały setki kapłanów, dla których był niekwestionowanym autorytetem, przewodnikiem i wzorem w realizacji powołania. Choć krótka jest ludzka pamięć, należy ufać, że znajdują się chętni, którzy będą odwoływać się do przykładu życia, dorobku i owoców jego pracy.

Bibliografia publikacji śp. ks. prof. dra hab. Stanisława Potockiego

1962

Złość grzechu w nauce proroków sprzed niewoli babilońskich, RTK 9 (1962) z. 3, s. 81-97.

1963

Aspekt teologiczny Prawa Mojżeszowego, RTK 10 (1963) z. 1, s. 5-19.

1967

Szczegółowy wstęp do Ksiąg Mądrościowych Starego Testamentu, Przemyśl 1967 (druk na powielacz, biblioteka WSD w Przemyślu).

[rec.] *Pismo święte Starego i Nowego Testamentu w przekładzie z języków oryginalnych*, opracował zespół polskich biblistów pod redakcją benedyktyńców tynieckich, Poznań 1965, ss. 1569; rec. do ksiąg Wyjścia, Samuela i Machabejskich, RTK 14 (1967) z. 1, s. 82-84, 88-89, 92-95.

1968

Księga Sofoniasza. Wstęp. Przekład z oryginału. Komentarz, [w:] *Księgi Proroków Mniejszych (Pismo Święte Starego Testamentu, t. 12, cz. 1)*, red. S. Łach, Poznań 1968, s. 135-201.

Księga Jonasza. Wstęp. Przekład z oryginału. Komentarz, [w:] *Księgi Proroków Mniejszych (Pismo Święte Starego Testamentu, t. 12, cz. 2)*, red. S. Łach, Poznań 1968, s. 283-341.

1970

Z historii mędrców Izraela, RBL 23 (1970), s. 180-198.

Podstawowe założenia współczesnej egzegezy, KDP 56 (1970), s. 152-158.
Znaczenie i rozwój współczesnej teologii biblijnej, tamże, s. 187-191.
Prawda Pisma Świętego, tamże, s. 213-218.

1971

Struktura literacka Księgi Przysłów Salomona, r. 1-9, Przemysł 1971 (mps, biblioteka WSD w Przemysłu).

Uosobienia mądrości w Księdze Przysłów (r. 1-9), CT 41 (1971) nr 4, s. 45-58.
Układ literacki Prz 1-9, RTK 18 (1971) z. 1, s. 51-84.

1973

Księgi mądrościowe, [w:] *Wstęp do Starego Testamentu*, red. S. Łach, Poznań 1973, s. 631-751.

1974

Problem mesjanizmu w księgach mądrościowych, [w:] *Mesjasz w biblijnej historii zbawienia*, red. S. Łach, M. Filipiak, Lublin 1974, s. 257-272.

Natura mądrości w ujęciu Księgi Syracha, [w:] *Materiały Kongresu Biblijnego w Krakowie (6-8 czerwca 1972 r.)*, red. S. Grzybek, J. Chmiel, Kraków 1974, s. 82-84.

1983

Współczesne kierunki badań nad Księgą Przysłów, [w:] „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego” DCCXIII: *Studia Religiologica*, z. 10, Kraków 1983, s. 85-88.

1984

Psalmy modlitwą Ludu Bożego Starego i Nowego Przymierza, [w:] *Liturgia uświęcenia czasu*, red. W. Świerzawski, Kraków 1984, s. 125-154 (Misterium Christi, 5).

1985

Mądrość Syracha, [w:] *Zanim otworzysz Biblię*, red. M. Peter, M. Wolniewicz, Poznań 1985, s. 105-111.

Układ literacki nauk mędrców anonimowych z Księgi Przysłów (22, 17-24, 22), RBL 38 (1985), s. 111-124.

1986

Problem cierpienia w historycznych tradycjach Starego Testamentu, [w:] *Męka Jezusa Chrystusa*, red. F. Gryglewicz, Lublin 1986, s. 19-29.

1987

Mądrość a życie ludzkie w ujęciach Księgi Przysłów, „Premisla Christiana” 1 (1987), s. 107-112.

1988

Misterium Paschy Starego Testamentu, RBL 41 (1988), s. 274-286.

Proces formacji mądrościowej w ujęciu Prz 1-9, RTK 35 (1988) z. 1, s. 39-64.

1990

Księgi Mądrościowe Starego Testamentu, [w:] *Wstęp do Starego Testamentu*, red. L. Stachowiak, Poznań 1990, s. 383-489.

1992

Mądrość Syracha (Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu. Stary Testament, t. 3), Poznań 1992, s. 532-647.

Szkice homilii na niedziele i święta. Rok C, KDP 87 (1992) z. 1, s. 28-51; z. 2, s. 19-42; z. 3, s. 29-53; z. 4, s. 77-98.

1993

Rady Mądrości. Przewodnik po mądrościowej literaturze Starego Testamentu, Lublin 1993 (Jak rozumieć Pismo święte, 5).

Kohelet i jego dzieło, RTK 40 (1993) z. 1, s. 43-60.

1994

Szkice homilii na niektóre niedziele i święta. Rok B, „Rok Boży w rodzinie” 2 (1994) nr 1 (2), s. 4-5, 9-11; nr 2 (3), s. 4-8.

1995

Przepowiadanie Słowa Bożego w świetle ostatnich dyrektyw Papieskiej Komisji Biblijnej, „Premisla Christiana” 6 (1993-1995), s. 32-39.

1996

W służbie Chrystusowej Dobrej Nowiny dla ubogich, [w:] *Wszystko dla Jezusa przez bolejące Serce Maryi. Stulecie Sióstr Serafitek w Przemyślu 1896-1996*, red. S. Zygarowicz, Przemyśl 1996, s. 19-36.

1999

Mądrość na Starożytnym Wschodzie i w Izraelu, [w:] *Wprowadzenie w myśl i wezwanie ksiąg biblijnych*, t. 6, red. J. Frankowski, Warszawa 1999, s. 13-33.

Drogi Mądrości (Księga Przysłów), tamże, s. 34-72.

Mądrość uczonego w Piśmie (Księga Syracha), tamże, s. 161-204.
Wierzę w Boga Ojca wszechmogącego, „Premisla Christiana” 8 (1999),
s. 51-61.
Posłał mnie, bym głosił dobrą nowinę ubogim (Iz 61, 1), [w:] *Duch Pański
posłał mnie. Materiały sympozjum naukowego poświęconego Czcigodnemu
Słudze Bożemu księdzu Janowi Balickiemu (14-15. 03. 1998 r.)*, red.
A. Szal, Przemyśl 1999, s. 61-69.
*Wybrane zagadnienia z historii zbawienia Starego Testamentu (studium ka-
techetyczne)*, Przemyśl 1999.

2000

Teologia czytań mszalnych roku „C”, Przemyśl 2000.
Biblijne czytanki październikowe, Przemyśl 2000.

2002

Czytania mszalne, ich interpretacja i aktualizacja, „Przegląd Homiletyczny”
5-6 (2001-2002), s. 33-40.

2004

Biblijne wezwania do naśladowania Chrystusa, HD 74 (2004) nr 2, s. 61-71.
Nagroda za wierność, [w:] „Dzień Pański. Biuletyn liturgiczny” 39, Rok C
(zielony), 8 sierpnia 2004, s. 1.

Przemyśl

KS. STANISŁAW HAREŹGA